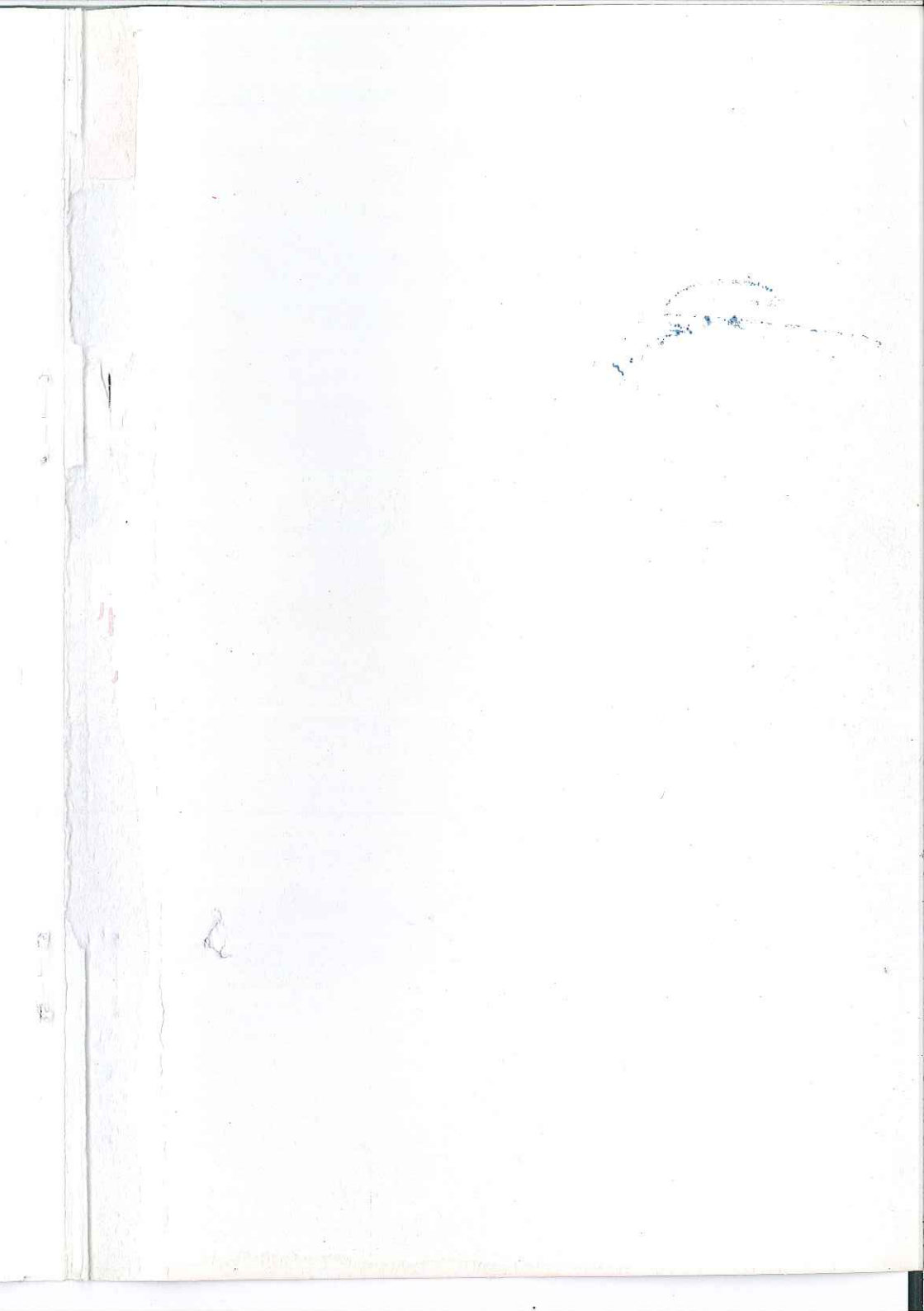


سیداره  
و  
صه دام

هۆزان  
حه بیب که له ش

2006



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(( وما ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون ))

صدق الله العظيم

کاپیتا - ۱۱۸ - سورہ تہ - ۱۱۸ -  
ترقوتنا بیروز

حہیب کھلش

۲۰۰۶/۱۱/۳۰

دھوک





هۆزان



# سینداره و سه دام

جه بیب که له ش

2006

ناقى كتيبى : سیداره و صه دام

نقیسین : حه بیب که لهش

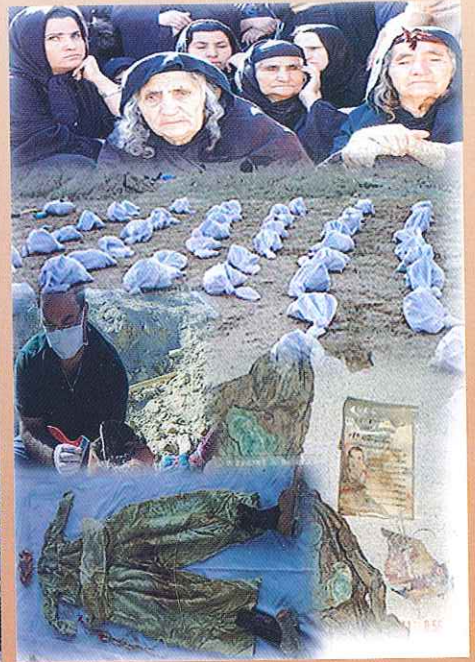
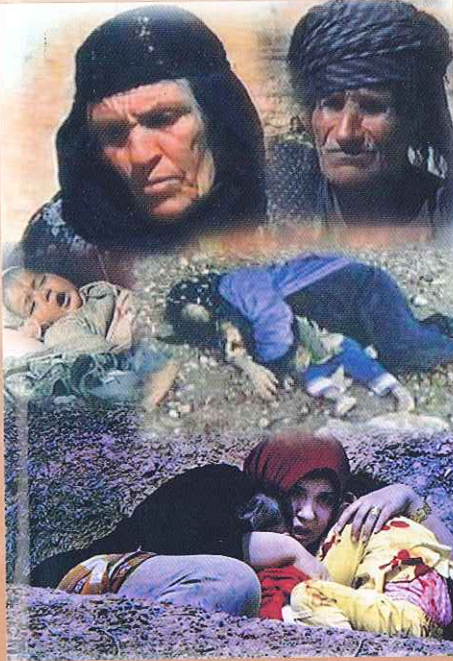
چاپا : ئیکى

تیراژ : ۵۰۰ دانه

تیپچنین : نهسه د محمد

ئاماده کاری وینه : ئازاد حه بیب

دهرهینانا هونه ری : سعید غلبیشی



## (( سیداره و صهدام ))

### سیداره :

وهره دهف من ئەهی صهدام      دا بکهین باسهک تهمام  
کچهند گونیه تهکره      تاکو کهفتی بهر ئیعدام

### صهدام :

ئهی قنارا کهس نههیل      رهنگه تو دئ ل من کئ فیل  
ما قهی توژی دادوهری      دئ من گری ب خهفک وتیل

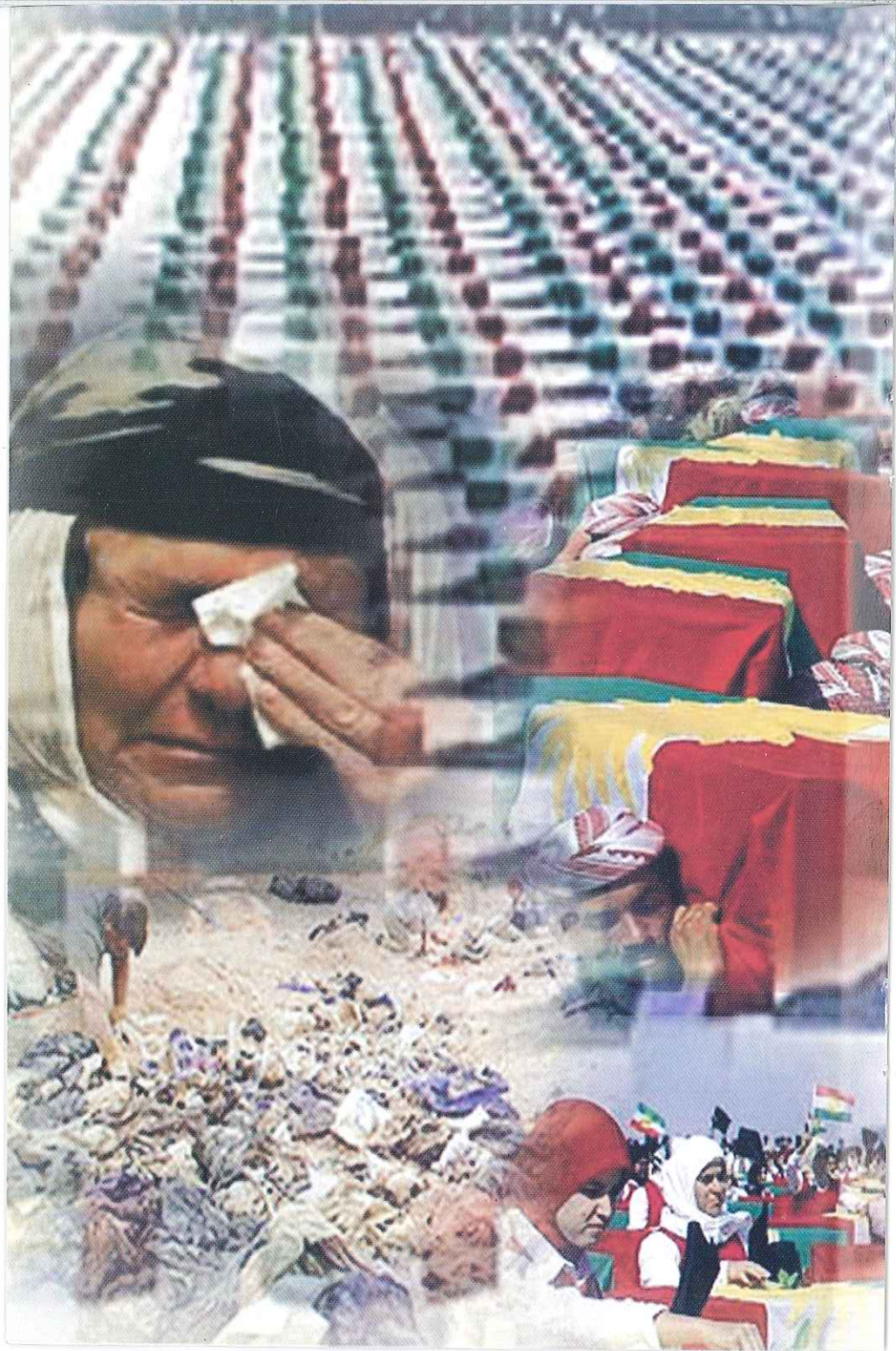
### سیداره :

سیدارهک میژ و ناسم      کوک و کارین تهدناسم  
ههر ژاری هاتی دهف من      مهزلوم بو ئەز دناسم

### صهدام :

باسئ خو بو من بکه      من ژ ئیشانک نکه  
دا کو ب زانم دئ چکهم      ژیان خهبات و رکه







صهدام :

ئەو چ قافین سهرانن      نافین سەر چی بهیانن !  
دجیل و حەلەپچەنە      ئەنفال و سەرهلدانن

سیداره :

گونهها وه هەر چارن      ناف جیهانی دیارن  
توب هه میا بهرپرسی      ب جوققه گونههبارن

صهدام :

قهی تو دی من ئیشینی      خیزانا من گرینی  
مائو چهند گونههچینه      هو مهژی مه دلشینی

سیداره :

جاری وەر بهر ئیعدامی      دا بزانی چ زهلامی  
ئەو ئیسا ژارا خاری      دا توژی سهحکە تاملی

صهدام :

تو قنارهك رهنگ سورئ      بلندی ل هویقیا دورئ  
کورسیا ته عه جیبه      دترسم بیمه ژورئ



سیداره :

داری من ژ گويز و بهنی لهو سوره وهکی خهنی  
بابی شههید دار تاشه حهقی فاشی دی دهنی

صهدام :

نی دونیا شیل و بیله یا دبیزیت خو قههیله  
عهلی کیمیا بلا بچیت چونکی نهو کهس نههیله

سیداره :

جوزیا نهنفالا بینه ب دهنگهک بلند بخوینه  
دا بزانی تاوانباری حهقی ته لژارا نینه

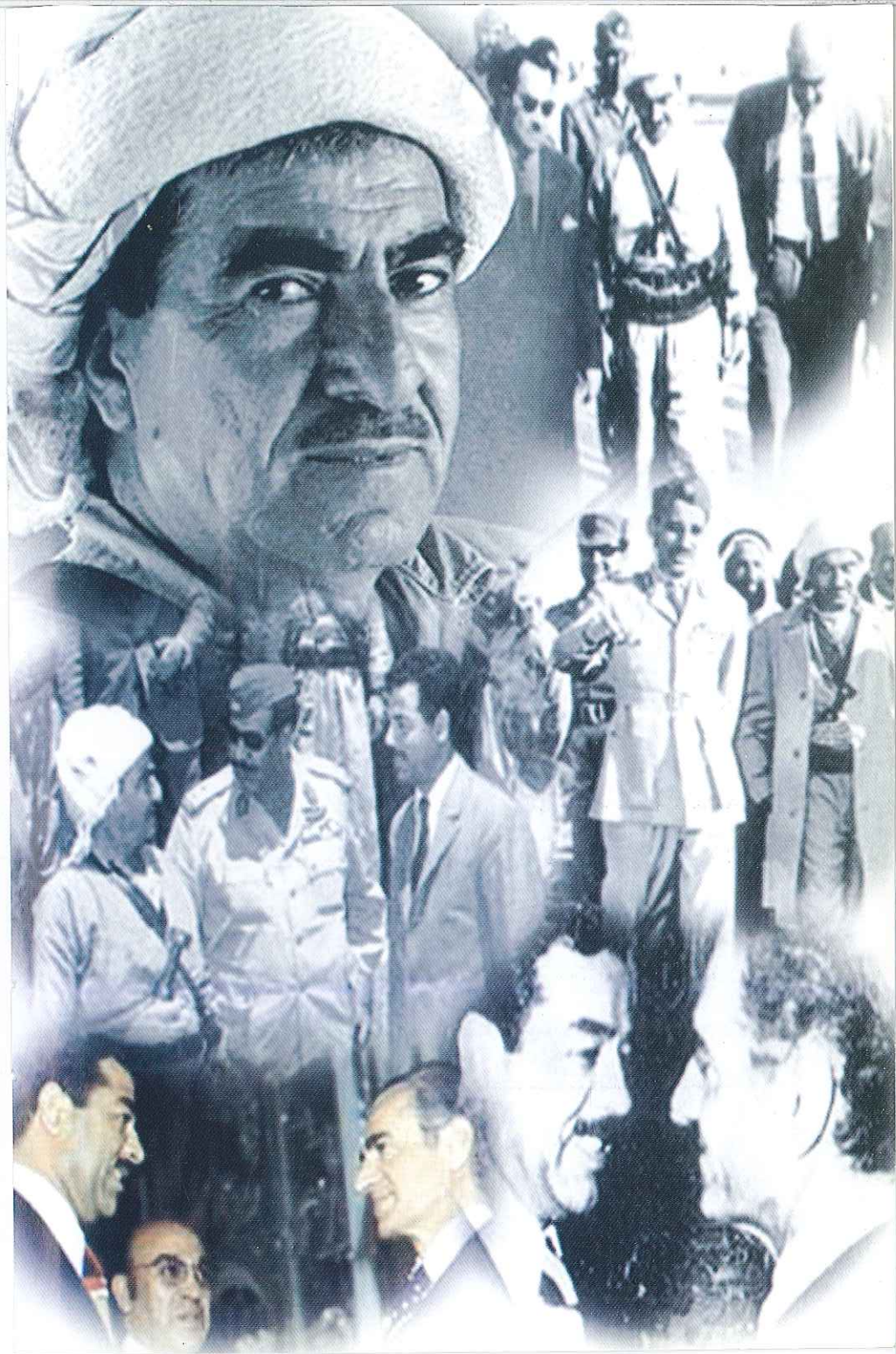
صهدام :

من بخو فتو دابو مهلایین مه گوت و ابو  
نهنفال بو ته دروسته ما دهم دژی کوردا بو

سیداره :

ته تیړا خو قر کرن بین کوتر و ییت فرن  
چونکی تهفدا مهزلوم بین شههید ساخ و نامرن





### صہدام :

نیؑ ئەز میہقانیؑ تہمہ ہەر چہندہ نہخوش دەمہ  
بو من بکہ عیلاجیؑ تو گوہ نەدە مہحکہمہ

### سیدارہ :

ئەق نہ جہیؑ میہقانہ جہیؑ تاوانبارانہ  
ئەزیؑ چاقالیؑ زلکہم فہکہم تولا ژارانہ

### صہدام :

من گوتبو من رہمی کہن تانجا منژی بہلیکہن  
دیؑ بم قہمییؑ عوسمان بہعسی دیؑ ہەر شہری کہن

### سیدارہ :

چ تشت فایدیؑ تہ ناکہت ہشتی تہ کہس چ ناکہت  
زورداریا تہ کری ہہرفت ہیؑش باوہرناکہت

### صہدام :

کی دیؑ خہفکا تہ ئینیت دستویؑ من وہرینیت  
رہنگہ تہزی بیؑ خوش بیت ہہردوو بیؑت من ب ہہژینیت



سيڏاره :

هه ڙاره کي نه هوارا      نه وڃيل بهر وان ديوارا  
دي خه فکي ٿينته خاري      دا فه کهت تولين جارا

صهدام :

بوچي هنده تو ب لهزي      دي کهم وهسيهت و خوهزي  
چاخي بييم بهر سيڏاري      خه فکا ته ببیت دهزي

سيڏاره :

نه وهك سيڏارا ته مهه      گوشتن ههر بو نه خه مهه  
هزاران ٿيعدم کرن      بي گوناهه و مه حکه مهه

صهدام :

ما دم دي من ٿيعدم کي      تو نه سيڏاره ک چاکی  
ني نهز سهروک کومارم      دي خوه توشي بهلا کي

سيڏاره :

وهر دا نهز بوته بيژم      يا دلي خوه بريژم  
دا بزاني نهز عادلهم      نه وهکي ته خوینميژم





صهدام :

کهرمکه بو من بیژه گوهداری ته یی کیژه  
بهحسی نهذالا نهکه وهک دی ههمیی ب ریژه

سیداره :

ئهز نهشییم باسی نهکهه بلال ته بشکین قهدهم  
هند تاوانهک گرانه چند جیهانی گوت تهحم

صهدام :

قیاههک بارزانیان تهنهها زهلام بر بیان  
ئیرو ئهز دا ئاختم هو نهه کهتم بهر پ بیان

سیداره :

سهدهههشتی و دوو هزار ژ ئهوان کوردین ههژار  
ته ب ساخی بن ئاخ کرن ئهی ستهم کاری غهدار

صهدام :

ئهو تهقداههوغائی بون نهژ نشی سامی بون  
حهقی وانا ههر ئهوبو بو بهعسیا ئادی بون



سپداره :

ما شيعه نه سامی بون؟ عه گال ل سهر سهری بون  
هزاران ته قر کرن یان نه وژی غه و غائی بون؟

صهدام :

نی نه و مه جوس حه بینن نه مرا ژ قومی دئینن  
دا عه ره با نه هیلن لسهر کورسیکی روینن

سپداره :

مانی نه وژی عه ره بن شيعه نه و دئی ههر هه بن  
نه هوار ته لی هسك کرن داکو ژ به لا وه قه بن

صهدام :

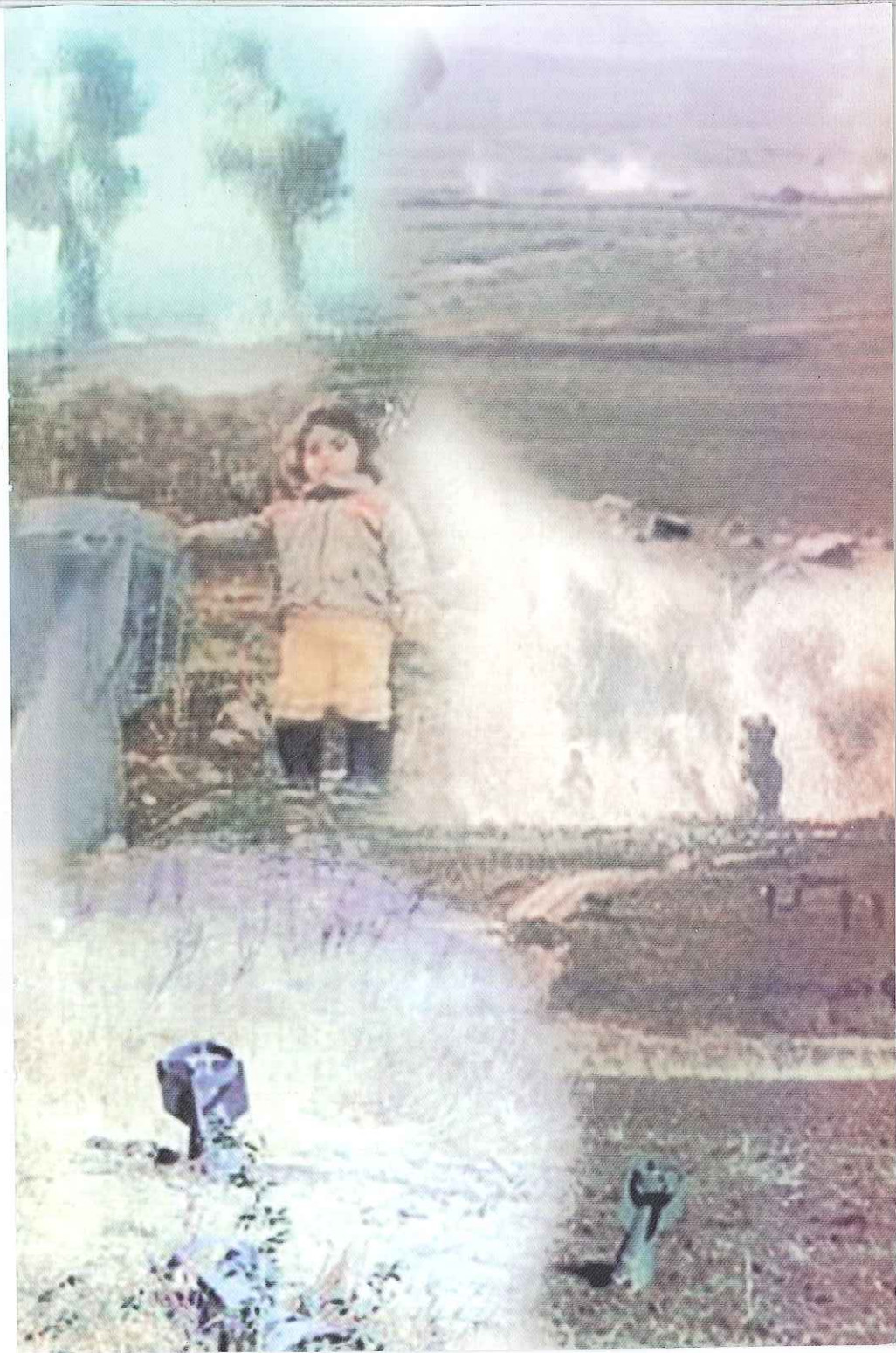
راسته نی نه و شيعه نه نه لسهر مه زهه بی مه نه  
ب حوکمی مه رازی نینن ته قدا دوژ منیت مه نه

سپداره :

سهر هلدانا شه عبانی پاش چونا نه مریکانی  
هندی ته زور لی کوشتن مه ژماره نه زانی







صهدام :

سهر هلدانا كه ربه لا بومه بى فتن و به لا  
مه ته قدا هيرش برى راكر فه رمانا مه لا

سيداره :

ته هه ژاريت وان كوشتن فلم ل جيهانى مشتى  
وه سهر دان بهر پوسته لا تين تى كرن و نه هشتى

صهدام :

شهر و نيڤ شهر ههر ئيكن من گوتبى وه لى بكن  
نى هه كهر مابان وه لى ئالا ئيران دا پى كن

سيداره :

پا هه شت هزار بارزانى ته ليكدان و ته ئانى  
ته ب ساخى بن خيزكرن دناف وى بيابانى

صهدام :

ئهو ته قدا بارزانى بون شاشكا سور ل سهرى بون  
قيا ته قدا قر ببن نه گوهدار و نه شقى بون



### سیداره :

مانی ههمی لدهف ته بون ئەسیریت بهختی ته بون  
ته ئانیبون قوچته به چ شهر لدهف وان نه بون

### سه دام :

روژه کی دال مه رابن دا مه سترین به لابن  
ئەزل کەسی نابورم تایبەت شاشک ل سەر ابن

### سیداره :

فاشی راستیی بیژه ئەم دزانین ژ میژه  
کا ته بوچی نه هیلان یان سه ری ته یی گیژه

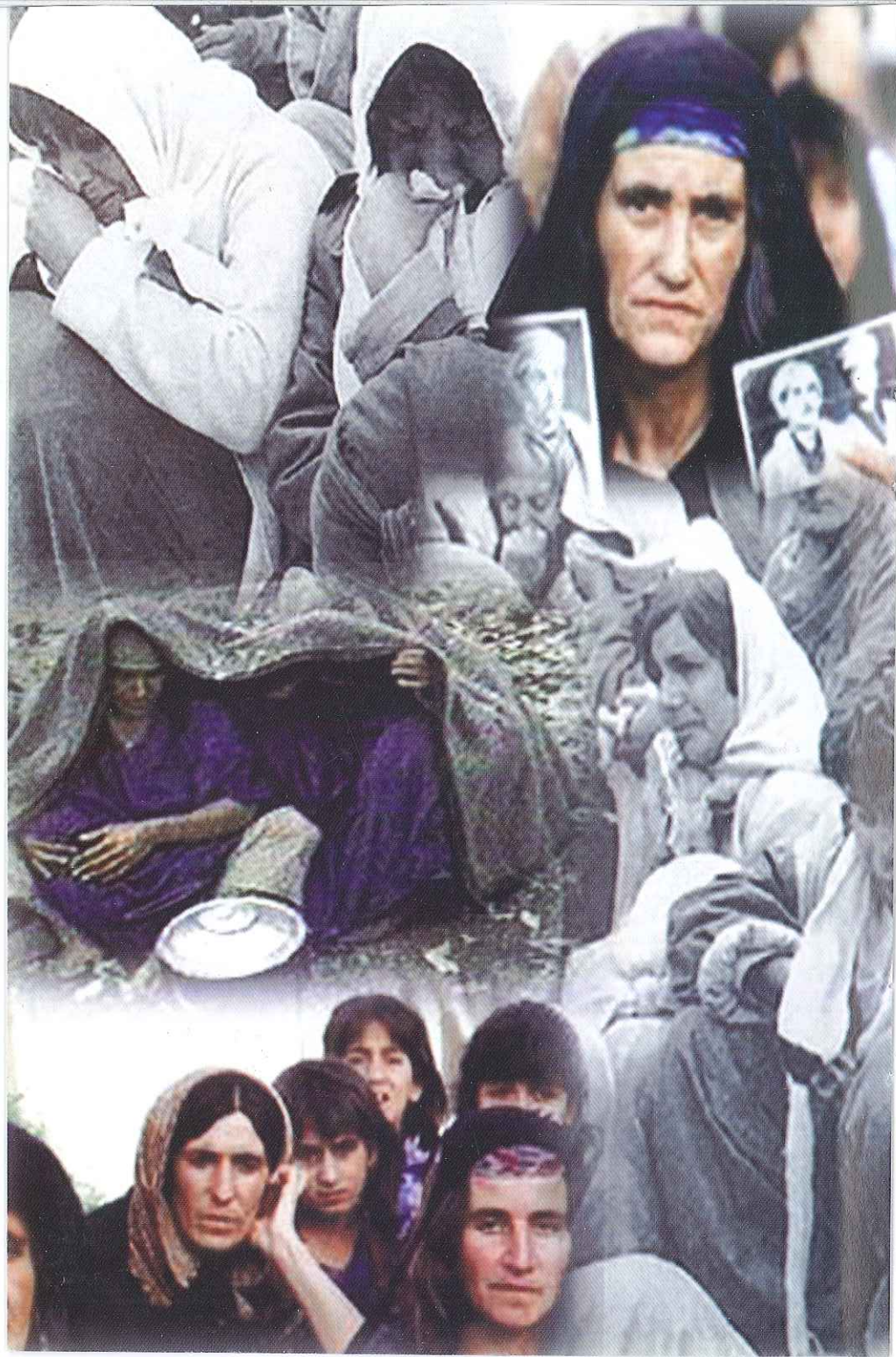
### سه دام :

نی شوره شا بارزانی گه له ب سه ری من ئانی  
من تولا خول وان قه کر من نه شیا شوره شقانی

### سیداره :

بو حه له پچه چ دبیزی کیمیایی پیدا دریزی  
مائوژی بارزانی بون خوینا هه میا بریزی





صهدام :

تیشکی ژویژی ژیرهیه      بارزانی و حهلهپچهیه  
لدهف من تهفدا ئیکن      مادهم کوردینی ههیه

سیداره :

پینچ هزار خه لکی شاری      دهه هزار برینداری  
همی بکیمایی کهفتن      ب ئهمری سهرکوماری

صهدام :

ئیرانی هاتبون وارا      دا بگرن گوند و شارا  
مادهم ههردوو ئارینه      کهس نه بین وهیلا ژارا

سیداره :

ئیرانی ل ویړی نه بون      کهس ژوانا توش نه بون  
سهدها فلم شاهدن      زاروک و گهنج وکال بوون

صهدام :

مانی هه تکی مه برن      ئەم قوربانی خوه کرن  
حلهپچه بو سهر دهفتهر      وهک هیروشیم نا مرن



### سپداره :

لهو پینچ هزار گوندین وان ئیروکه تهخت و ویران  
ته دفتت هر کورد نه مینن ئەی فاشیی نه ئینسان

### سهدام :

دزانم کورد چی مالن بی دهولت و بی حالن  
دهستی وان جیفی بگریت دی مەش عیراقی مالن

### سپداره :

مللهت چ جار نامرن ههست بلند و ناگرن  
فا چهند ساله تو دگوژی ئیرو ل سهر ته نامرن

### سهدام :

من گوت گوندا نه هیلن دا کوردینی بهیلن  
مهژیی وانا فالاکهن ئهردی وانژی بکیلن

### سپداره :

مانی ته ته قسیر نه کر یا ته بی چیبی ته کر  
صوریا و دهکان و زیوه قهلعهدز ته زیده کر





صهدام :

ئەفھەمى ل بىرا وەنە تەقدا لسەر من مادەنە  
ئەز دى چەوا قورتال بەم دىكىومنتىن وان ھەنە

سىدارە :

ھزار عنقود و ناپال پى كوشتن كوردىن بىجال  
ئەف چەكە قەدەغە بوون سەروكى عيار دەجال

صهدام :

ھوكمى زاتى من دا كوردا دا خالاس بن ژ دەردا  
پىكشە گوت نى ناقسە پاشى ھەمى ژ دەست دا

سىدارە :

بو تەكتىك نى تە دايى دا بو چىبكى بەلايى  
تە چەند مەلا پەقاندىن ئەى ھولاكى بەغدايى

صهدام :

يا مەلا راستە وەبو ھندەكا ھاژى نەبو  
دا بارزانى نە مابا ھەر ئەو ئارمانجا مەبو





### سیداره :

ئەو کوردی ژبەر تە رەقین دقاعیت زیۆه قەبین  
تە تەف بومباران کرن چ دەسهلات وان نەبین

### صەدام :

من گوت تە شەر هەر شەرە میهران یان مەرگەقەرە  
من ب دوژمن قەلەم دان من دزانی دەر بەدەرە

### سیداره :

بو فەیلیا چ دبێژی ئەی دل رەشی قریژی  
هزاران گەنج تە کوشتن هیش تو ئەزمان دریژی

### صەدام :

مانی فەیلی شیعە نە ژ نشی سەفەوی نە  
فیا ژ بەغدا دەرکەفن داگو صافی بمینە

### سیداره :

فەیلی کوردین ئاری نە نە مشەخت و بی جینە  
بەری هوین بین عیراقی ئەو کەفن ئاکنجی نە





صهدام :

جیخی کوردا یی ستویره سنور حمیرین و زویره  
هنکی دور دورا مه بو وا دگوت حمیرین چ دویره

سیداره :

هزاران ته رامالین خانی و مال ته لی مالین  
ته ل به عسیا لیکه گر هند ژی ل زیندانا نالین

صهدام :

تولا حنه تارقه ئیروژی بین مالقه  
یا مه قیای مه لی گر بلا ب کهفین بهر شهقه

سیداره :

سهده به عسیت سهر کرده ته کوشتن وهک درنده  
دا کهس نه هیئت جهی ته ههر بمینی بلنده

صهدام :

سهروکاتی قییت وه بیت کهس ل سهرمن را نه بیت  
گهل ئیک بیژیت وه نینه قییت روزا دی ئه وه نه بیت



سڀڌاره :

تو سهروكهڪ فاشي ڀي ڙ وڙدائي خالي ڀي  
بهس تانجا ته بمينيت تو بکهيفو شاهي ڀي

صهڌام :

نهخير نه زوري مڀرم چل ساله جوکمي دگڀرم  
ڀي نه نيت بهر باري من وهڪي دهڪلي دي هيڀرم

سڀڌاره :

وهنینه تو جهباني ته کون مشڪ کره خاني  
هيڀرش هات سهر مهلجهئي ته فيشهكهڪ نه داني

صهڌام :

ڙ بهر نه مريڪا نه رهڀين ڊاڪو نه پيس نه كهڀين  
رهڀين ڙي ني نيف شهره نه كهڀنه دوستيت ههڀين

سڀڌاره :

ته بهغدا شيرهه گربو لدور نهفت و ناگر بو  
زيدهي گارڊين کوماري لي كهسي شهر نه گربو





مقاومت در برابر

تسلیم نشوید

کربلا

با سلاح بی

مقاومت کنید

فرشته ای در راه

شهرت شماست

نه گمراهی

نه غم

صهدام :

گهلهك لمن خائين بون ژبنقه ئه مريكي بون  
روژا مان و نه مانئى تازه بومن بهلى بون

سيډاره :

دى كه م باسى ئيرانئى ههشت سال و پيكدادانئى  
ب مهليوناته كوشتن خوه ب سهركهفتى دزانئى

صهدام :

بهلى نئى من رهفانندن گوند و باژار شه لانندن  
تهف پهيمانا جه زائير بهر چاڅين وان درانندن

سيډاره :

تو فاشيهك مفلسى مه غرورى و بئى ناحهسى  
جارا سهييد صهدامى جار عه بدولا موخلصئى

صهدام :

مائه وژى دهعه ودارن وانا حهقى مه خارن  
فروكييت مه يييت رهڤين چهند ساله نه ديارن



### سیداره :

تو سه رو که کی کوکی ئیروی کھفتی شوکی  
ئافی بهر ئاش ییت برین تو دگه رهئی ل تهق تهقوکی

### صهدام :

ئیرانی چهند گهف کرن عه ره ب ژ ترسا مرن  
من جه بهی شهرقی بو گرت پاشی شه ری من دکرن

### سیداره :

ته گر شه ری کویتی که تی شهرم و فهی تی  
سه ری ت وان بخوره فین لژیروی ناگرو پی تی

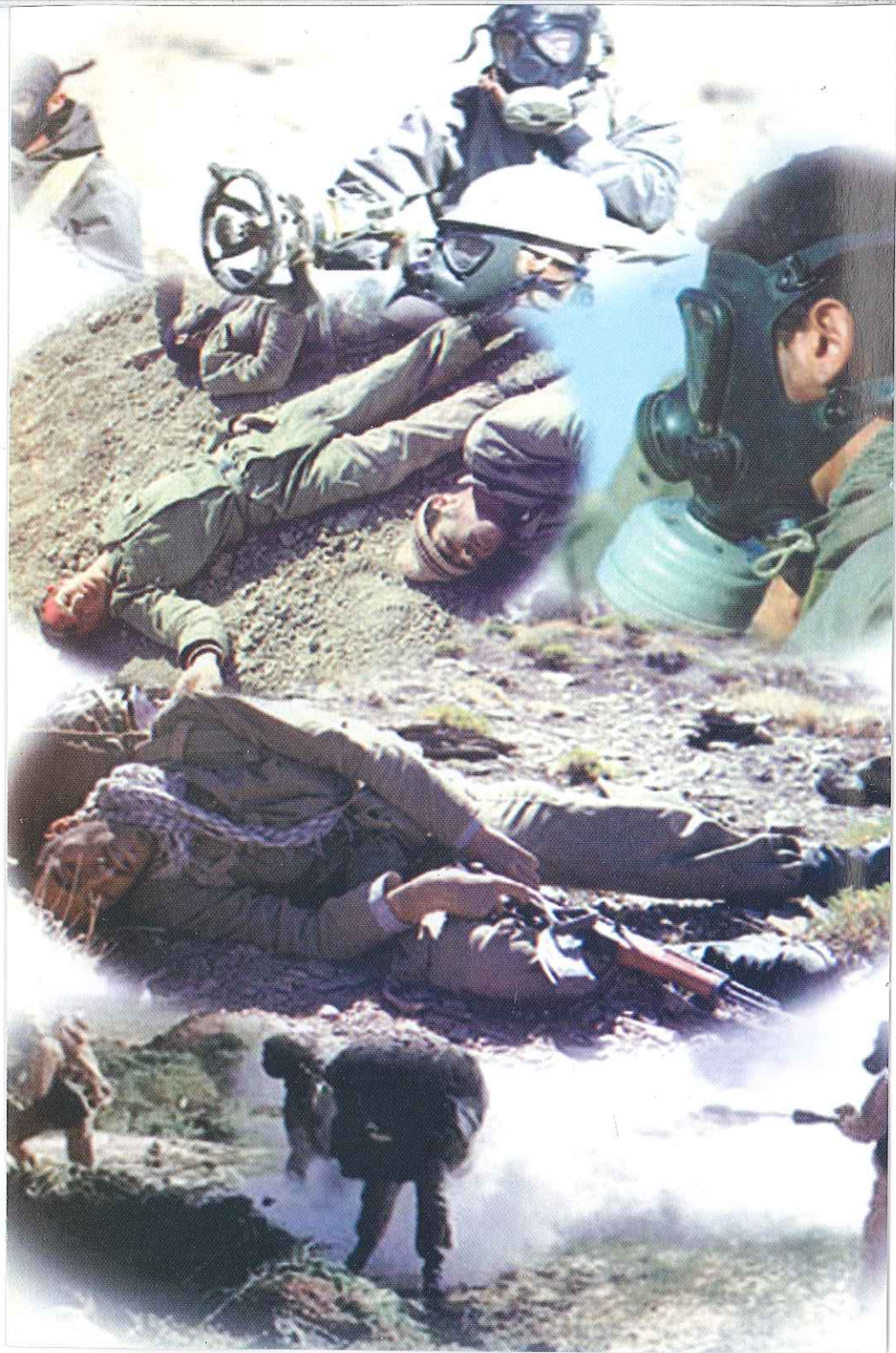
### صهدام :

کویت پارچه ک عیرا قه جهی خیر و تفاقه  
قیاقارون نه مینن نه راگه ن چ بیرا قه

### سیداره :

نی ئه میر بوخوه ره فین گر هوار و دی که فین  
دهول هتا وان ته دزی ته گوت ئه م دهرنا که فین







صهدام :

سيه و سى دهولت هاتن بيگشه ل من وهرهاتن  
ژبهه هندى نهز رهقيم عهسكهري من ههلاتن

سيډاره :

چى وان گوت تهگوت بهلى وهك رويقيي كهفتى تهلى  
ناقى ته بو مستر ييس كويت ژى قهت نا ههلى

صهدام :

نهز وى دهى مهجبوربوم وهكى مروقى كوربوم  
پاشى من بوش نياسى روژ بو روژى ليقهبوم

سيډاره :

فتنال عيراقى ئيرو هزار دچن ب فيرو  
نهوژى ههر تو سهبهى نهى سهر شور و نهسيرو

صهدام :

من گوت جيهانى ههى نهز دى ههركهه هم همى  
گهر بزانه نامينم عيراقهك چول دى دهى



سپداره :

عهسکهری باش تو ناسی تو سهر جافکیٔ مه ناسی  
ئهسوار هیلان و رهقین ب سهر کولو بیخاسی

صهدام :

لهزکن ناڤا بخوینن دال سهر کورسیکا روینن  
ته زرافا مهقه تاند حهقی خو ژ مه بیستینن

سپداره :

ناڤی وه ههمیا ریژه بادهکین وه ل سهر میزه  
هوین تهفدا تاو نبارن خهفکا من زور بهیژه

صهدام :

ما تو حاکم رهئوفی بی نهجم تانج و کوفی  
ههرو مه رهزیل دکهت قهت گوه نادهت زروفی

سپداره :

تهف دادوه ریاسا زانن ل دادگایی رههوانن  
بریارین سهروه دایین ههمی دجهی خودانن





### صهدام :

مهحكه مئ دئ دريژ كين چهند بينه را دئ گيژكين  
بهلكي دخيرا مه دا بيت جوكي بو خو قه ريزكين

### سيداره :

نيژيكه سال ته مامه مهحكه مه بهرده وامه  
تهنها دوو كيشيت بورين لي ب ههردووكا ئيعدامه

### صهدام :

ههوارا ديف گورگي يه وهكي وهختي شاهي يه  
كون مشك ني قهيسه رينه جهي مه ل چ درا نيه

### سيداره :

وه زور پاريزهر هه بين ئه مريكي زي دناق ده بين  
وه هه ميا ته خسير نه كر لي وه زور تاوان هه بين

### صهدام :

چاخني كورد ئه نفال كرين ههر هينگي ئه م بيت مرين  
خوهيي مري كوره يه يا ژ مه قه هيژ نامرين



سپداره :

قافیت سه راته دیتن زاروکا مه دمیتن  
دلک و ریخ و له عبکا روندک ژ چاڤا دریتن

صهدام :

مه گوت کوردینی نهما پاش بو به نیشته و شهما  
چهند خه بیر وانا هه بون راستی چ ریڤک مه نهما

سپداره :

نی تهڤ کورین دایکا بون شرینین بهر دلا بون  
بوچی ته بو کورین خو ریخ و سمبیل هیلا بون

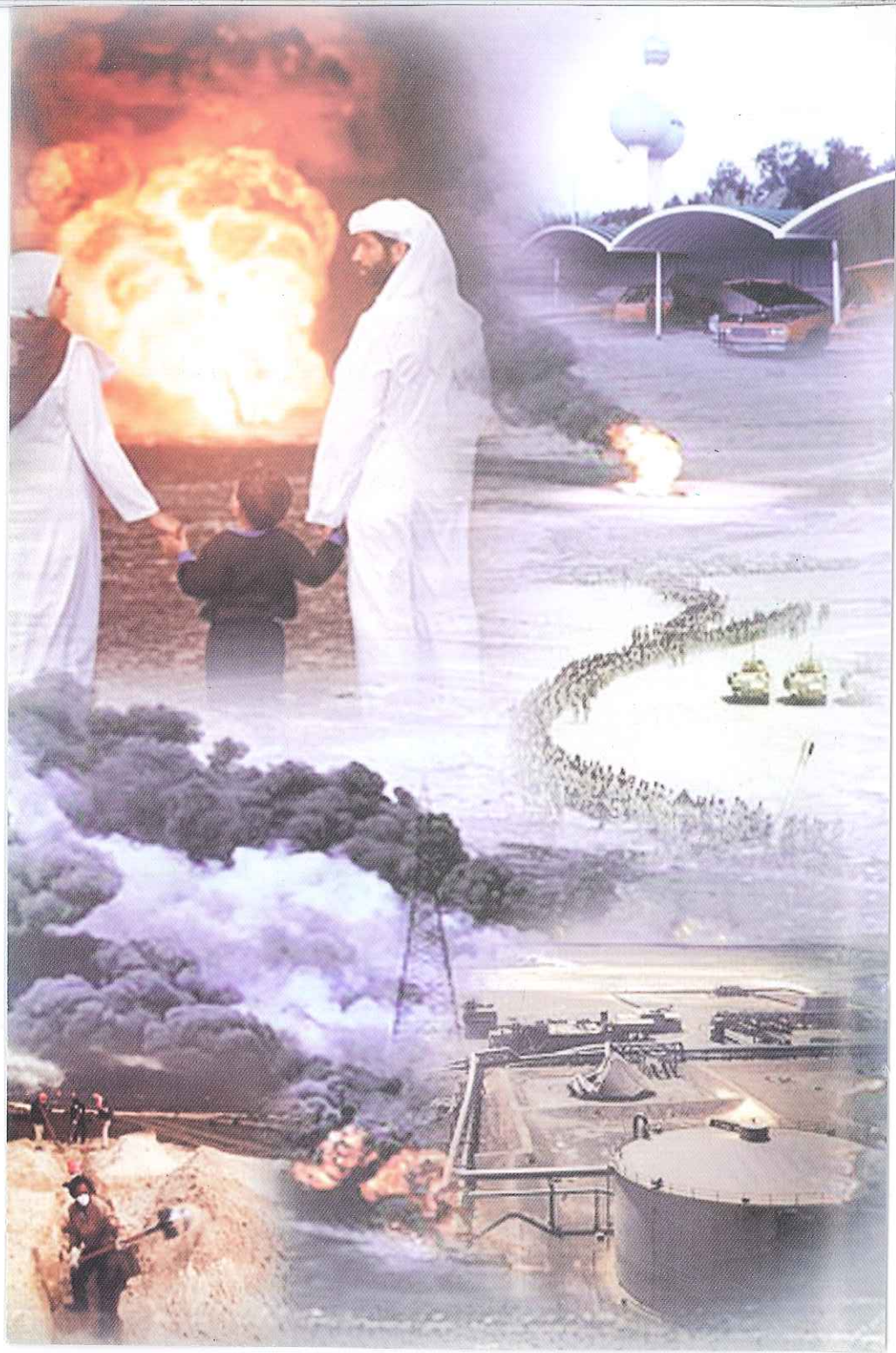
صهدام :

تازه بو من یه قینه جه گهر چهندا شرینه  
ئه گهر من ئهڤ زانی با من نه دکر قه تل و خوینه

سپداره :

ئیرو روژا عه وله مه چاخی تو لبر مه حکمه  
چهند جیهانی تو دیتی چی ره زیلهک پر خه مه





### صهدام :

خه ما من يا كورسيكى ئەز نه مام ل بهر چيكي  
هندي مالى من ليكداي فلسهك نه ما ل بهريكي

### سيداره :

هه مي ميديا ب ته ديژن شاش و لاپهر دريژن  
گونههين ته هند زورن ئەترنيت زي پي گيژن

### صهدام :

كا چهند وه دياركرن مه رهمي و ئيعدام كرن  
ما قهي تشتهك دي مايه پيوست ئيعتراف كرن

### سيداره :

ئهو گونههين كومه لن ب ئيعداما نا هه لن  
تاكو ئەق دونيا ههيه دي ل ناڤ دلادا كه لن

### صهدام :

باري من وه گران كر مالا من وه وييران كر  
هندي كو دونيا ههبيت وه ناڤي من خراب كر



سیداره :

ئه‌ی ره‌نگ زه‌ری په‌تخی      چه‌ند مان‌دی و که‌رخ‌ی  
جیه‌ان چه‌رخ و فه‌له‌که      تو هی‌لا و هات فی ره‌خی

سه‌دام :

ئه‌م‌ریکا ئی‌رو فیله      لمن کر غه‌درو حیله  
وان گو‌ت هه‌ره کویت‌ی      پاشی ئه‌ز کرم تو‌یله

سیداره :

سه‌دام نی‌ی دونیا دووره      کیسن‌جهر نه‌ی مه‌غدوره  
دوه‌ی کورد بو ته‌شکاندن      ئی‌رو گو‌هل ته‌شوره

سه‌دام :

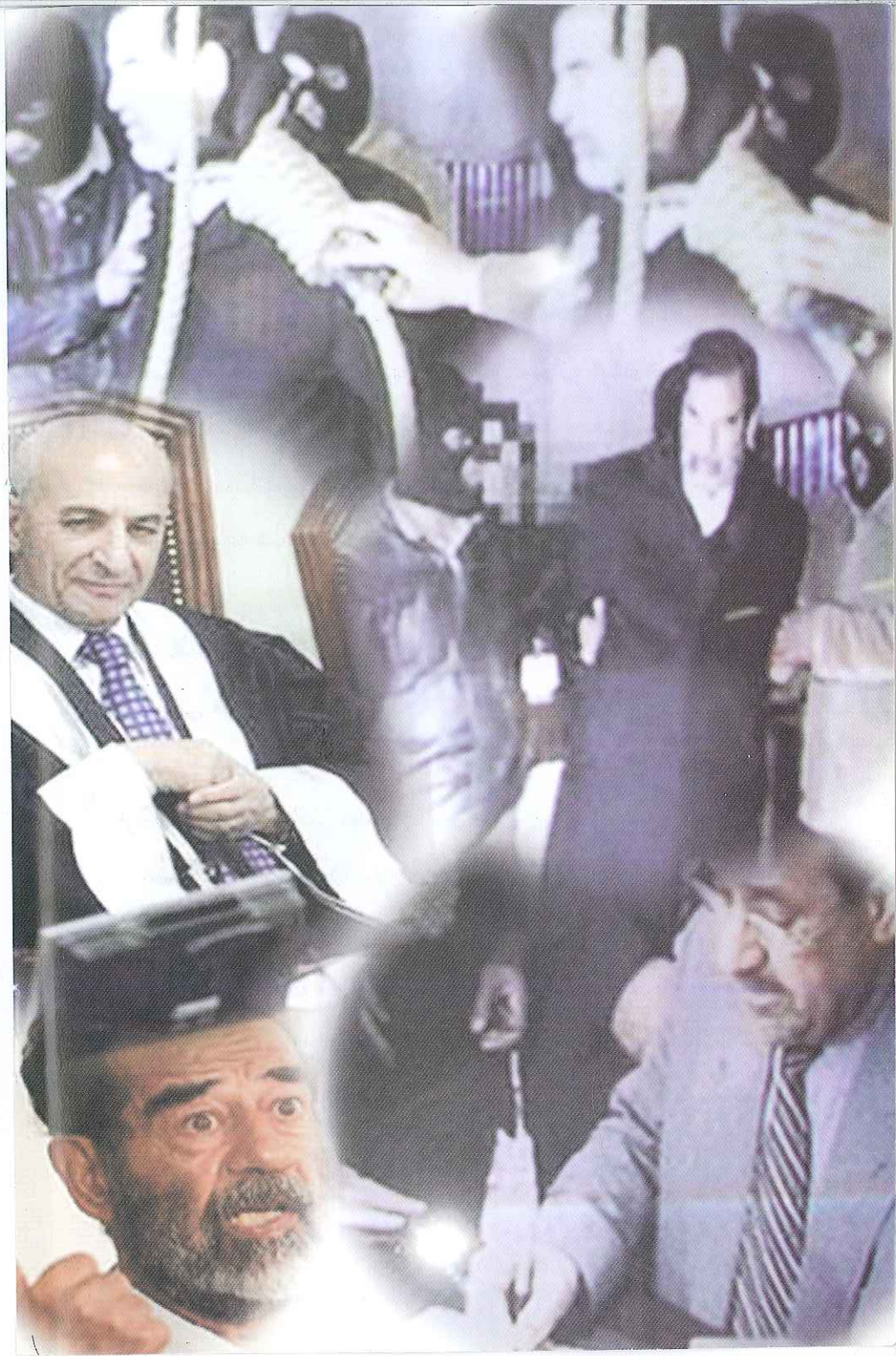
گه‌ر کورسیکی هی‌لابا      من مافی کوردا دابا  
هه‌ر ئه‌ز و کورد دا مینین      عیراق دا بو مه‌مابا

سیداره :

خوه‌زی فایدی ته‌ناکه‌ت      فه‌له‌ک ئی‌رو ل ته‌باکه‌ت  
دی ته‌که‌ت په‌ند و عیبه‌رت      ده‌ری بو ته‌فه‌ناکه‌ت







صهدام :

من کەس بخو نههيا لهو نهز کهتم فان پيلا  
کەس قهيدا من قهناکهت نهز يي ل هيفيا دوکيلا

سيډاره :

سهیدی دا بهس دريژ کهين ته و ههفالا دا ريژکهين  
ئهف عالمه مه گيژ کر دا کارئ خو دهست پيکهين

صهدام :

رهنگه تو يا دلەزینی دا کو ناڤا بخوینی  
ئهمرئ مه کهنگی هاته ؟ دونيا تو چهند شرينئ !

سيډاره :

ما قهئ ته هاژئ نينه بادهکين وه زفرينه ؟  
نئ دادگهها ته مييزئ بريار باوهر کرينه

صهدام :

لهو تو هنده يا ب کاری ل بهر دهر و ديواری  
لهشکهر و پوليس د زورن هه می ژئ ژ بهر فی ژاری



سیداره :

عهدالته گوت نه ژاره مروفهك ستهمكاره  
ژ لهورا وهك پهپوكا ئيرویی ل بهر قناره

صهدام :

هر چهنده نهزیی گئژم ئاخر وهسیهت دی ریژم  
یا من کری کهس نهکهت هر قی چهندی دی بیژم

سیداره :

گهر تو دلی خوه دهرکی دی چ بیژی قی خه لکی  
یا ته کری دا نهکهن دا نههین بهر قی خه فکی

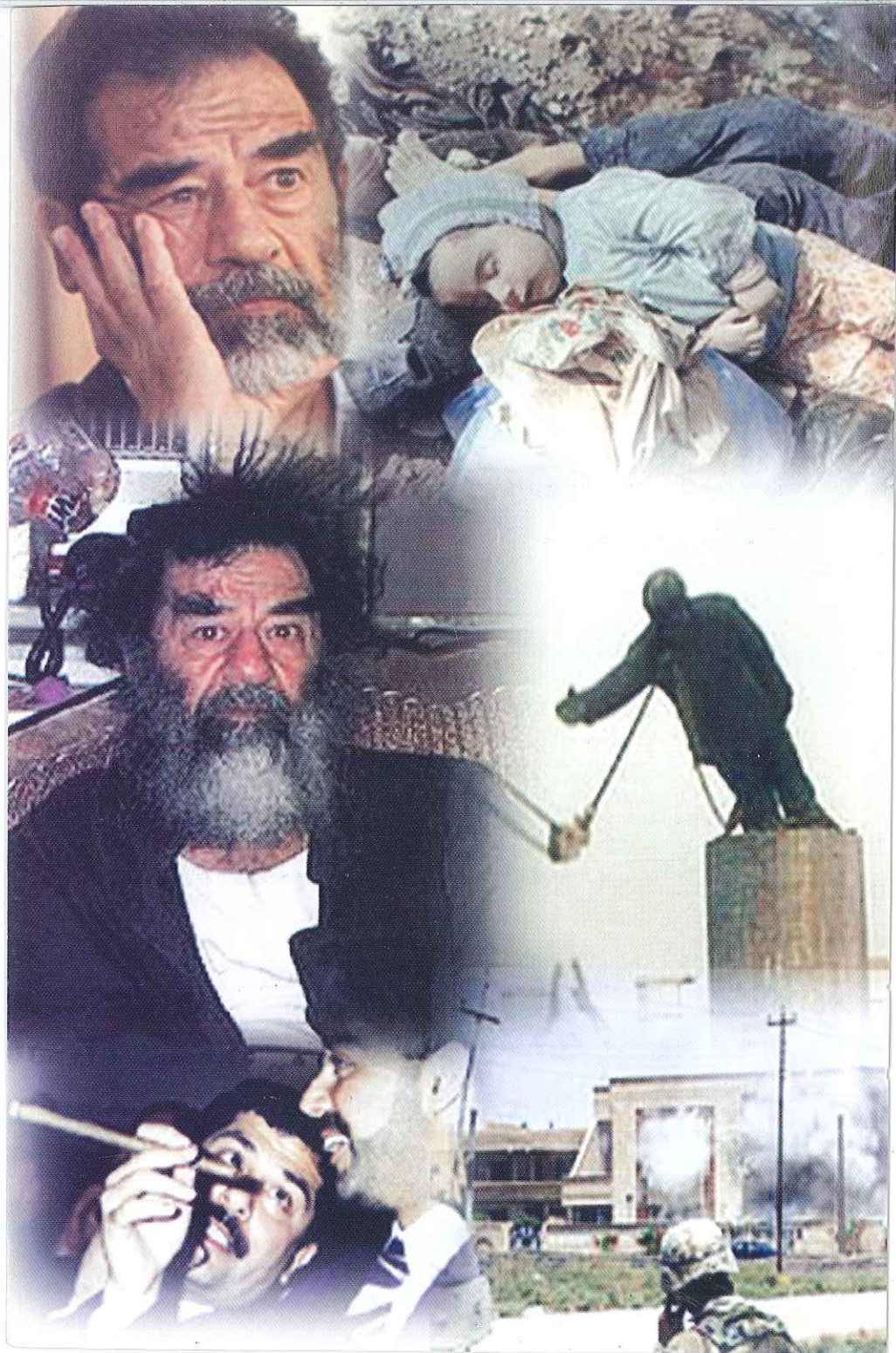
صهدام :

میژوویا من دیاره غه در و فیل و گوشتاره  
یا وان قیت براتی بیت دا لی ب که قیت هه داره

سیداره :

پوشمانی هر یا باشه چونکی زور خه لکهك شاهه  
ئهوژی وهك ته فاشی نه یی لی هه رفتی ئاشه





صهدام :

ئەف قورئانا من ئانى تازە من خواند و زانى  
كا چەند تاوان من كرنه دەر حەقى فى ئىنسانى

سپداره :

پاش كەتى فى كراسى تازە قورئان دە ناسى  
سەدھا قورئان و ئنجیل تە سوتن ناكى باسى

صهدام :

ئەز هينگى سەر كومار بوم خودان كاخ و سەرا بوم  
وھكو ھولاكو و ھیتلەر بو جیھانى بەلا بوم

سپداره :

مزگەفت و دیر تە سوتن چ ھات بەر دەف تە دگوتن  
لەو كیتابیت ئەسمانى ژبو تە مەلكە موتن

صهدام :

تازە ئیرو نا ترسم ل حالى خوە ناپرسم  
مادەم تەمیزی موركر دوهى شیر ئیرو خرسم



### سيڏاره :

رابه خوه ٺاماده كه ل بهڙنا من ميڙكه  
تازه تو قورتال نابی تو بهروکی لی فهكه

### صهدام :

چاخی من ئيعدام دڪن من تازه ويٺه بڪن  
تاكو تهف كورسی پهريس ژ ئيرو پيٺه توپه كهن

### سيڏاره :

پوليس پاتيٽ رهش بينن چاقيٽ هه ميا بشدينن  
پاشی تيركا بڪه سهري ئيڪ ئيڪ هين بو من بينن

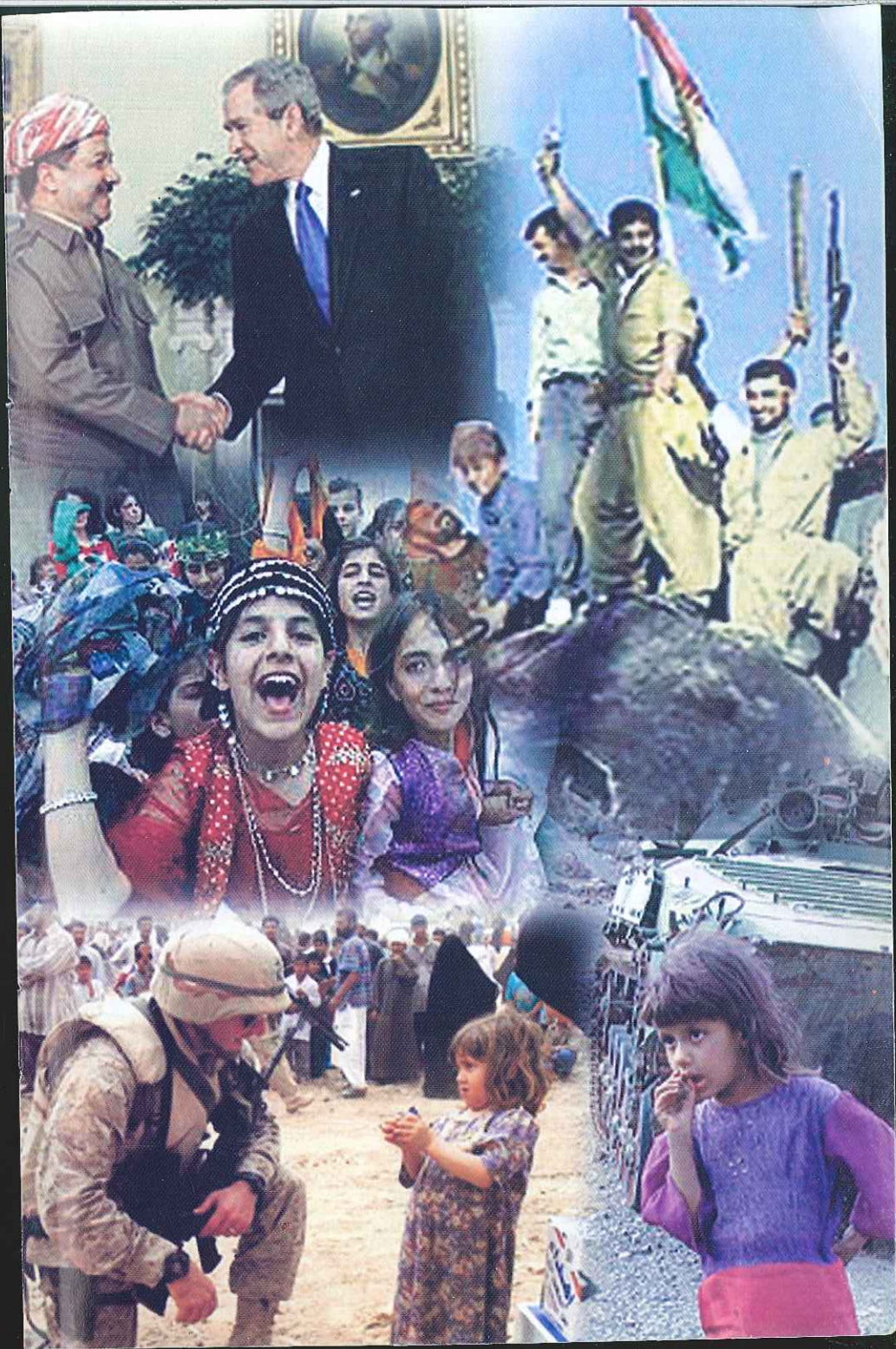
### پوليس :

ههر مه گوت هه بي و نه بي كهس ژ خودی مهستر نه بي  
تولا هه مې شهيدا ئيرو ل صهدامی فه بي

### ياسا

عهدالته جي به جي بو حهق و نه حهق به لي بو  
خيڙانيٽ تهف شهيدان چاڻ ل نه في فلمی بو









**Sêdare  
û  
Sedam**



**Helbest  
Hebib Keleş**

2006